

بسمه تعالی



دانشگاه علوم پزشکی خلیخال

موضوع:

رژیم غذایی در بیماران دیالیزی

تهیه شده در :

بخش دیالیز بیمارستان

امام خمینی (ره) خلیخال

رژیم غذایی مناسب در بیماران دیالیزی

امروزه علم پزشکی ارتباط تنگاتنگی با علم تغذیه پیدا کرده، این در حالی است که یکی از ارکان اصلی درمان بیماران ارائه یک رژیم غذایی مناسب و درعین حال علمی است که هم بتواند نیازهای تغذیه ای خود بیمار را تامین کند و هم با افزایش کارایی سیستم ایمنی وی، بتواند در بهبودی وی قدم بسزایی بردارد.

اما متأسفانه امروز کمتر پزشکی هم فرصت آن را دارد که به بیمارش رژیم غذایی مختص وی را ارائه دهد و هم در برخی موارد پزشک ما به سبب نداشتن علم آن نمی تواند کمک شایانی به بیمار کند، از این رو ما با تلاش بسیار و جمع آوری جدیدترین مقالات علم تغذیه بر آن شدیم تا با پایه ریزی بخش تغذیه بالینی، اولین رسانه ای باشیم که به طور اختصاصی و کاملاً علمی رژیم های غذایی را در تمامی بیماری های بدن انسان به شما مخاطبان عزیز ارائه دهیم، از این رو شما در این بخش در این بخش که نامش بخش تغذیه بالینی است هر هفته با یک رژیم غذایی که مختص یک بیماری است آشنا می شوید.

باشد که بتوانیم قدمی کوچک در بهبود وضعیت سلامت جامعه برداشته باشیم. جالب است بدانید هم اکنون ۶ تا ۸ درصد از بیماران دیالیزی دچار سوء تغذیه شدید می باشند و ۳۵ تا ۴۰ درصد از آنها دچار سوء تغذیه متوسط

به این آمار بسیار بالا می بایست تعداد مرگ های ناگهانی ناشی از به هم خوردن الکترولیت های سرم از جمله K و NA و رانیز باید اضافه کنید که بدلیل عدم آگاهی بیماران از رژیم غذایی است که می بایست رعایت کنند. متأسفانه اگر از بیماران دیالیزی سوال کنید که چه چیزی را باید بخورند و چه چیزی را نه، تنها جملاتی که می دانند این است که نمک نباید بخورند گوشت قرمز هرگز و برخی توصیه های دست و پا شکسته که هیچکدام علمی نیستند.



محاسبه کالری مورد نیاز برای شروع کار برای شما الزامی است. برای شروع کار از جدول غذایی روزانه بیماران دیالیزی کمک بگیرید. این جدول براساس نیاز روزانه تهیه شده است. این جدول به شما می گوید که هر فرد دیالیزی باید روزانه به چه میزان مواد غذایی از رده های مختلف را مصرف کند.

علاوه برهمودیالیز موقت، یکی از مهمترین نکاتی که سبب بدحال شدن اورژانسی بیماران دیالیزی میشود رعایت نکردن رژیم غذایی مناسب است که موجب می شود تعادل ترکیبات نمک و آب در خون این افراد بهم بخورد و در نتیجه حال عمومی شان وخیم شود. از این رو اگر شما یک بیمار دیالیزهستید یا یک بیمار دیالیزی در منزل دارید اصول زیر را حتما جدی بگیرید.

علاوه برهمودیالیز موقت، یکی از مهمترین نکاتی که سبب بدحال شدن اورژانسی بیماران دیالیزی میشود رعایت نکردن رژیم غذایی مناسب است که موجب می شود تعادل ترکیبات نمک و آب در خون این افراد بهم بخورد و در نتیجه حال عمومی شان وخیم شود. از این رو اگر شما یک بیمار دیالیزهستید یا یک بیمار دیالیزی در منزل دارید اصول زیر را حتما جدی بگیرید.

مصرف آب

یک فرد همودیالیزی به دلیل عدم کارکرد کلیه ها، ادرار تولید نمی کند یا میزان ادرار وی بسیار اندک است. از این رو لازم است فرد همودیالیزی از میزان ادرارش بطور دقیق باخبر باشد. به عنوان مثال اگر فرد دیالیزی روزانه در ۲۴ ساعت ۱۵۰۰ سی سی ادرار دارد، باید روزانه ۱۵۰۰ بیشتر آب ننوشد، یا اگر میزان ادرار وی کمتر از ۱۰۰۰ سی سی است، میزان مصرف آب نیز باید در وی بین ۸۰۰ تا ۱۲۰۰ سی سی باشد.

مصرف نمک

فرد دیالیزی می بایست مصرف نمک را در روز به کمتر از ۱ تا ۱/۵ گرم کاهش دهد. این میزان نمک هم در غذاهای عادی همچون نان و برنج وجود دارد، از این رو نمک را به غذای فرد دیالیزی اضافه نکنید.

مصرف میوه جات

میوه های حاوی پتاسیم همچون موز، هندوانه، گوجه فرنگی، یوی و آناناس میتوانند پتاسیم فرد دیالیزی را بالا ببرند و او را در معرض عارضه بسیار کشنده ایست قلبی قرار دهند. از این رو سعی شود در مصرف این گونه میوه ها تا حد امکان پرهیز گردد. میوه های مناسب برای بیماران دیالیزی خیار و سیب است.

مصرف گوشت: یک فرد دیالیزی روزانه به ۱۲ گرم پروتئین به ازای هر کیلوگرم وزن بدن خود نیاز دارد. از این رو اگر فردی ۷۰ کیلوگرم وزن دارد، باید روزانه ۱۰۰ تا ۱۵۰ گرم گوشت سفید بدون چربی واستخوان مصرف کند.



مصرف چربی

هم اکنون علت ۵۰ درصد مرگ افراد دیالیزی ابتلا به بیماری های قلبی عروقی متأثر از چربی بالاست. از این رو روغن های مصرفی فرد دیالیزی می بایست از چربی های گیاهی حاوی چربی امگا ۳ باشد.

همچنین این نکته فراموش نشود که هر فرد دیالیزی روزانه به بیشتر از ۳۰ الی ۳۵ کیلو کالری به ازای هر کیلوگرم وزنش نیاز داد، از این رو انرژی بیشتر مصرف نکند و چربی مصرفی خود را نیز براساس همین میزان کالری غذایی تنظیم کند.

بیشتر بیماران استفاده کننده از دستگاه های دیالیز معمولاً هفته ای سه بار برای دفع سموم بدن به مرکز درمانی که خدمات دیالیز ارائه می دهد، مراجعه می کنند و این گروه از بیماران باید علاوه بر اینکه فرایند درمان خود را قطع نکنند از الگوهای غذایی خاصی نیز استفاده کنند.

رژیم مناسب برای بیماران دیالیز

رژیم غذایی یک بیمار دیالیزی باید یک رژیم غذایی کم چرب، کم نمک و کم پروتئین باشد. مثلاً یک بیمار دیالیزی باید تا حد امکان از گوشت قرمز کمتر استفاده کند، در غذاهای خود تاجایی که می تواند از نمک استفاده نکرده و از مصرف حبوبات نیز خودداری کند.